

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 5, 2025

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:536](#) 04-03-2025

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2025:559](#) 04-03-2025

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2025:305](#) 26-02-2025

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2025:102](#) 15-01-2025

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2024:3768](#) 28-11-2024

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2024:5871](#) 17-09-2024

Rechtbank

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:1260](#) 04-03-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:1569](#) 27-02-2025

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2025:2765](#) 25-02-2025

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2025:1548](#) 25-02-2025

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2025:1765](#) 20-02-2025

[Rechtbank Zeeland-West-Brabant, ECLI:NL:RBZWB:2025:959](#) 18-02-2025

RECHTSPRAAK

De man en vrouw – beiden Iraans – zijn in Iran getrouwd en wonen nu in Nederland. Iraans recht wordt van toepassing verklaard op de vordering van de vrouw om de man te veroordelen tot overdracht van de bruidsgave bij scheiding. Nederlands procesrecht is van toepassing op het geldend maken van de vordering.

Feiten en omstandigheden

De man is het er niet mee eens dat de rechtbank de vordering van de vrouw, inhoudende dat de man over moet gaan tot betaling van de bruidsgave aan de vrouw, heeft toegewezen. De vrouw voert verweer.

Beoordeling en motivering

Het hof oordeelt dat het beroep van de man niet slaagt. Het hof oordeelt in navolging van de rechtbank dat de Nederlandse rechter bevoegd is kennis te nemen van het geschil en dat op het geschil Iraans recht van toepassing is. Dat de materieelrechtelijke rechtsverhouding wordt beheerst door het Iraanse recht (*lex causae*) is ook tussen partijen niet in geschil.

Volgens het hof moet de vraag hoe een vorderingsrecht naar Iraans recht bij de Nederlandse rechter geldend kan worden gemaakt, op grond van Nederlands internationaal privaatrecht worden gekwalificeerd als een vraag van procesrecht. Hierop is Nederlands recht van toepassing en dus zijn de formeelrechtelijke aspecten op grond van artikel 10:3 BW onderworpen aan Nederlands recht als het recht van de aangezochte rechter (*lex fori*). Het Nederlandse procesrecht kent geen regel die in de weg staat aan het vorderen van de bruidsgave in een dagvaardingsprocedure. Ook is het volgens het hof niet vereist dat de vordering voor of bij het echtscheidingsverzoek voorgelegd had moeten worden. Uit de opgestelde huwelijksakte blijkt dat vrouw op ieder moment haar vordering voor de bruidsgave mag instellen. De vrouw is daarmee ontvankelijk in haar vordering.

Het hof stelt dat de bruidsgave dient als financieel vangnet voor de vrouw, die naar Iraans recht geen aanspraak kan maken op partneralimentatie of op het vermogen dat de man tijdens

het huwelijk heeft opgebouwd. Volgens het hof kan de vrouw haar aanspraak op de bruidsgave tegenover de man dan ook geldend maken. Het hof gaat niet mee met de stelling van man dat de vrouw naar Iraans recht afstand moet doen van haar recht op de bruidsgave om van de man te kunnen scheiden. Dit zou in strijd zijn met de Nederlandse openbare orde (art. 10:6 BW) aangezien de vrouw anders in feite door middel van een financiële sanctie wordt belemmerd in haar vrijheid om te kunnen scheiden. Ditzelfde geldt volgens het hof voor zover een dergelijke verplichting volgt uit het Iraanse (gewoonte)recht, omdat dit in strijd is met het in Nederland voor fundamenteel gehouden recht om van elkaar te kunnen scheiden. Het hof gaat tevens niet mee met de stelling van de man dat de rechtsfiguur van de bruidsgave niet past binnen het Nederlandse (huwelijksvermogens)recht en daarom strijdig is met de openbare orde. Naar het oordeel van het hof is de afspraak van de bruidsgave op zichzelf niet in strijd met de Nederlandse openbare orde. Ook als de omvang voor de man belastend is kan op zichzelf geen (kennelijke) strijd met de openbare orde worden aangenomen. De vrouw is volgens het hof kortom ontvankelijk in haar vordering, deze is gebaseerd op een rechtsgeldige overeenkomst, de omvang van de vordering staat vast en de vrouw heeft haar aanspraken niet prijsgegeven. Het hof ziet geen aanleiding de bruidsgave te matigen aangezien de man zijn draagkracht niet heeft onderbouwd en ook niet heeft weerlegd dat de waarde van de munten te hoog is berekend.

De rechtbank heeft geen gemotiveerde beslissing gegeven over de uitvoerbaarverklaring bij voorraad. Het hof weegt daarom de belangen van man en vrouw tegen elkaar af. Omdat de vrouw geen aanspraak kan maken op partneralimentatie en niet meedeelt in het tijdens het huwelijk door de man opgebouwde vermogen oordeelt het hof dat het belang van de vrouw bij onverwijld tenuitvoerlegging in redelijke verhouding staat tot het zwaarwegende belang van de man bij behoud van de bestaande toestand. De stelling van de man dat voldoening van de bruidsgave door de man in Nederland in Iran geen rechtskracht heeft en dus in Iran niet zal worden erkend is niet aannemelijk gemaakt. De vrouw heeft er volgens het hof daarnaast belang bij dat de uitspraak ook ten uitvoer kan worden gelegd als een van partijen de beslissing van het hof voorlegt aan de Hoge Raad.

Conclusie

Het hof bekrachtigt het vonnis van de rechtbank Amsterdam.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 04-03-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:559

Zaaknummer: 200.339.957

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vanwege een risico op belangenverstrengeling ten aanzien van financiële belangen wordt het verzoek van ouders om, in plaats van de professionele bewindvoerder, als bewindvoerders benoemd te worden afgewezen.

Feiten en omstandigheden

Vader en moeder hebben vier kinderen. De oudste is jongmeerderjarig, geestelijk – ze functioneert op het niveau van een 8-jarige – en lichamelijk gehandicapt en zit in een rolstoel. Ze woont thuis en wordt 24 uur per dag door haar ouders verzorgd. De kantonrechter heeft bij beschikking zowel een mentorschap als bewind uitgesproken die wordt uitgevoerd door een professionele mentor en bewindvoerder. Ouders willen dat deze beschikkingen worden vernietigd. De ouders stellen dat zij hun dochter het beste kennen en zich altijd hebben ingespannen om in haar belang te handelen. De dochter wil dat de beschikkingen in stand worden gehouden. Ze heeft een toekomstvisie gevormd waarin ze zelfstandiger en onafhankelijker leeft. Ze zou graag weer naar dagbesteding gaan en wil ook op zoek naar een geschikte woonvorm om zelfstandiger te gaan wonen.

Beoordeling en motivering

Het hof verklaart de ouders niet-ontvankelijk ten aanzien van de beschikking over mentorschap aangezien het hoger beroep door ouders is ingetrokken en de dochter het hiermee eens is. Het hof gaat ten aanzien van het bewind niet mee in het verzoek van ouders en draagt daartoe het volgende aan. Als uitgangspunt geldt dat de rechter bij benoeming de uitdrukkelijke voorkeur volgt van de betrokkene (art. 1:435 lid 3 BW). In dit geval is dat niet mogelijk omdat deze uitdrukkelijke voorkeur er bij de dochter niet is. Daarmee gaat de wettelijke voorkeur op grond van artikel 1:435 lid 4 BW in beginsel uit naar ouders, broers of zussen, maar de rechter mag hiervan afwijken als daartegen bezwaren zijn. Het hof oordeelt dat dat hier het geval is.

Het hof ziet dat ouders zeer nauw betrokken zijn bij hun dochter en haar thuis bij de familie liefdevol verzorgen en hebben opgevoed. De ouders krijgen hiervoor vergoedingen vanuit het

persoonsgebonden budget van de dochter. Naast de huidige mentor en bewindvoerder zijn ouders de enige nauw betrokken zorgverleners. Ten tijde van de beslissing van de kantonrechter zijn er door middel van een vertrouwelijke brief naar de kantonrechter (op grond van art. 22 lid 2 Rv) zorgen geuit over de veiligheid thuis. Het is het hof echter niet gebleken dat die zorgen op dit moment nog steeds leven. Wel is tijdens de zitting duidelijk geworden dat het jeugdteam van het Centrum voor Jeugd en Gezin bij het gezin betrokken is. Onduidelijk is of dit enkel te maken heeft met de zorgverlening voor de dochter, zoals de ouders stellen, of dat dit ter ondersteuning van het gehele gezin is, zoals de mentor stelt. Het hof overweegt daarnaast dat de dochter haar diepe wens om zelfstandiger te worden en om haar eigen toekomstvisie – los van de mening van haar ouders – te mogen vormen consistent en duidelijk kenbaar heeft gemaakt. Uiteraard binnen haar mogelijkheden en rekening houdend met haar beperkingen. De dochter is op dit moment voor haar zorg en inwoning volledig afhankelijk van haar ouders, terwijl aan de andere kant haar ouders voor hun inkomsten mede-afhankelijk zijn van de vergoeding uit het persoonsgebonden budget van de dochter voor de 24 uurszorgverlening. Om bovengenoemde redenen komt het hof dan ook tot het oordeel dat hier een risico van tegengestelde belangen en/of belangenverstrengeling aanwezig is – ook al is deze niet bewust.

Conclusie

Het hof verklaart de ouders niet-ontvankelijk in hun hoger beroep ten aanzien van de beschikking over het mentorschap. Het hof bekrachtigt de bestreden beschikking ten aanzien van het bewind.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 26-02-2025

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2025:305

Zaaknummer: 200.337.520/01 en 200.342.116/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Hoger beroep. Beschikking bewind.

Feiten en omstandigheden

De goederen van betrokkene staan sinds 5 februari 2018 onder bewind. De zaak gaat over de vraag of het bewind nu moet worden opgeheven. De kantonrechter heeft bij beschikking van 21 maart 2024 (hierna: de bestreden beschikking) het verzoek van betrokkene om het bewind dat over haar goederen is ingesteld op te heffen, afgewezen. Betrokkene is het daar niet mee eens en vindt dat zij haar financiën zelf kan beheren. De bewindvoerders zijn het wel eens met de bestreden beschikking.

Beoordeling en motivering

Wettelijk kader

Uit artikel 1:449 lid 2 BW volgt dat de rechter het bewind kan opheffen, indien de noodzaak daartoe niet meer bestaat of voortzetting van het bewind niet zinvol is gebleken, op verzoek van de bewindvoerder of van degene die hiertoe gerechtigd is (art. 1:432 lid 1 en 2 BW) dan wel ambtshalve.

De standpunten

Betrokkene stelt dat de noodzaak om het bewind te laten voortduren niet meer bestaat en dat zij in staat is om zelf haar financiën te beheren. Zij heeft in Nederland een groot netwerk opgebouwd en heeft twee studerende kinderen die haar kunnen helpen. Daarnaast ontvangt betrokkene hulp van Simetri, ter ondersteuning van haarzelf en haar jongste zoon. Er is nooit sprake geweest van geestelijke of lichamelijke gronden voor het instellen van bewind en betrokkene is ook niet gediagnosticeerd met een cognitieve beperking. Het feit dat betrokkene de Nederlandse taal onvoldoende beheerste, is geen grondslag voor (het instellen van) bewind. Betrokkene betwist de door de bewindvoerder (in eerste aanleg) aangehaalde voorbeelden waaruit zou blijken dat betrokkene niet in staat zou zijn haar financiële belangen correct te behartigen. De bewindvoerder heeft voorts geen enkele poging ondernomen om betrokkene een zelfredzaamheidstraject aan te bieden. Gelet op het gewijzigde beleid van kantonrechters dat bij een op eigen verzoek ingesteld beschermingsbewind in beginsel gevolg

wordt gegeven aan een opheffingsverzoek, had het bewind opgeheven dienen te worden.

De bewindvoerder meent dat betrokkene beschermingsbewind en een bewindvoerder nodig heeft. Er is een zelfredzaamheidstraject voor betrokkene ingezet en de betrokken ambulante hulpverlening heeft doelen vastgesteld. Betrokkene ontvangt maandelijks € 650 voor haarzelf en haar twee minderjarige kinderen met wie zij in gezinsverband leeft, maar komt met dit bedrag niet uit. Zij heeft een budgetplan, maar heeft geen financieel inzicht. Daarnaast overschat betrokkene haar eigen kunnen en is het een opgave voor haar om haar (eigen) afspraken bij te houden. Bovendien ontvangt betrokkene hulp in het huishouden vanwege haar lichamelijke gesteldheid. De bewindvoerder vraagt nog steeds alle voorzieningen aan, omdat betrokkene niet in staat is om dat zelf te doen. Verder is de verstandhouding tussen de bewindvoerder en betrokkene goed en betrokkene weet de bewindvoerder te vinden wanneer dat nodig is.

De beoordeling

Het hof is het eens met de beslissing van de kantonrechter om het bewind niet op te heffen. Betrokkene heeft naar het oordeel van het hof in hoger beroep onvoldoende aangetoond dat zij zelf in staat is (al dan niet met hulp) haar vermogensrechtelijke belangen behoorlijk waar te nemen. Het hof acht hierbij van belang het feit dat, hoewel de problematische schulden van betrokkene zijn opgelost, zij nog steeds een complex budget heeft en dat haar financiën kwetsbaar zijn. Betrokkene heeft het zelfredzaamheidstraject nog niet succesvol doorlopen en de bewindvoerder heeft een aantal voorbeelden gegeven waaruit volgens hem blijkt dat betrokkene (nog) niet zelfredzaam is. Het hof acht het ook niet wenselijk noch realistisch dat, zoals de betrokkene zelf voorstelt, haar kinderen haar kunnen helpen bij het beheren van haar financiën.

Daarnaast is uit een brief van de ambulant hulpverlener van Vivendi zorg gebleken dat betrokkene al langere tijd ambulante ondersteuning krijgt vanuit de WMO voor het vergroten van de zelfredzaamheid en het ondersteunen bij afspraken en praktische zaken (zoals de post en de administratie). De ambulant hulpverlener heeft aangegeven dat de hulpverleningsdoelen niet zijn behaald en dat het van belang is dat de financiën van betrokkene beheerd blijven.

Conclusie

Het hof is van oordeel dat de noodzaak voor het bewind nog bestaat. Het hof wijst het verzoek van de betrokkene dan ook af en bekrachtigt de beschikking waarvan beroep.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 04-03-2025

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2025:536

Zaaknummer: 200.342.797/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek moeder en stiefvader om gezamenlijk gezag en wijziging geslachtsnaam minderjarige op grond van artikel 1:253t BW wordt toegewezen, ondanks dat moeder nog niet drie jaar het eenhoofdig gezag heeft. De in lid 2 van artikel 1:253t BW opgenomen termijn van drie jaar is niet van toepassing als de vader is overleden.

Feiten en verzoeken

Het minderjarige kind is geboren uit het reeds ontbonden huwelijk tussen de moeder en de vader. De moeder is getrouwd met de stiefvader en zij dragen samen de dagelijkse zorg voor de minderjarige. De moeder en stiefvader hebben samen een minderjarig kind, en de moeder is (opnieuw) in verwachting.

De minderjarige is op 16 mei 2024 onder toezicht gesteld van Stichting Jeugdbescherming Gelderland, omdat zij vanaf 5 maart 2024 geen contact meer had met de vader, zij getuige is geweest van incidenten tussen haar ouders (en stiefvader), het ouders niet lukt om nieuwe afspraken te maken en geadviseerde hulpverlening niet van de grond komt. De vader is in 2024 overleden. De moeder oefent sindsdien via rechtswege het ouderlijk gezag over de minderjarige uit. Na het overlijden van de vader was de grond voor de ondertoezichtstelling niet langer aanwezig was en is deze in november 2024 beëindigd.

De moeder en stiefvader verzoeken om hen te belasten met het gezamenlijk gezag over de minderjarige en de geslachtsnaam van de minderjarige te veranderen naar de achternaam van de moeder. Zij voeren hiertoe aan dat de stiefvader reeds een belangrijke rol vervulde in het leven van de moeder terwijl zij zwanger was van de minderjarige, dat zij een maand na de geboorte van de minderjarige gingen samenwonen en dat de stiefvader sindsdien voor de minderjarige zorgt en zij hem naast de vader altijd als vaderfiguur heeft beschouwd. Zij willen de juridische situatie in overeenstemming brengen met de feitelijke situatie en ook zekerheid bieden voor de minderjarige mocht er onverhoopt iets met de moeder gebeuren. Daarnaast achten de moeder en stiefvader het in het belang van de minderjarige dat zij ook de achternaam van de moeder krijgt, zodat het hele gezin dezelfde achternaam heeft. De minderjarige heeft daarnaast door negatieve gebeurtenissen rondom het overlijden van de

vader nu een negatieve associatie bij zijn achternaam. De moeder en de stiefvader benadrukken tot slot dat de minderjarige weet dat de stiefvader niet haar vader is en dat haar vader is overleden, en dat zij openstaan voor contact met de familie van de vader.

Advies van de raad

De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) adviseert het verzoek om gezamenlijk gezag toe te wijzen. Gelet op de omstandigheden ziet de raad geen reden om aan te nemen dat de belangen van de minderjarige zullen worden verwaarloosd bij inwilliging van dit verzoek. Ook adviseert de raad het verzoek om wijziging van de achternaam toe te wijzen. Gelet op de jonge leeftijd van de minderjarige vindt de raad in dit geval de eenheid en verbondenheid van de minderjarige met het gezin waarin zij opgroeit zwaarder wegen dan het verbinden van de identiteit van de vader middels achternaam.

Beoordeling en motivering

Gezag

De rechter verwijst naar artikel 1:253t BW, op grond waarvan de rechtbank, indien één ouder het gezag heeft, op gezamenlijk verzoek van deze ouder en een ander dan de ouder die in een nauwe persoonlijke betrekking tot het kind staat, hen gezamenlijk met het gezag over het kind kan belasten. Het tweede lid van dit wetsartikel bepaalt vervolgens op welke voorwaarden het verzoek kan worden toegewezen wanneer het kind ook in familierechtelijke betrekking staat tot een andere ouder, en het derde lid ziet op de afwijzing van een verzoek om gezamenlijk gezag.

De rechtbank stelt dat is voldaan aan het eerste lid van artikel 1:253t BW, maar niet aan de in artikel 1:253t lid 2 onder b BW genoemde voorwaarde dat de verzoekende ouder ten minste drie jaar alleen het gezag moet hebben gehad over het kind. Volgens de rechtbank ziet dit tweede lid echter enkel op de situatie dat de andere ouder nog in leven is. De rechtbank licht dit toe met een verwijzing naar de wetsgeschiedenis omtrent de termijn van drie jaar (zie: *Kamerstukken II* 1995/96, 23714, nr. 7, en *Kamerstukken II* 1996/97, nr. 11). Hieruit maakt de rechtbank op dat het tweede lid van artikel 1:253t BW ziet op de situatie dat het kind in een familierechtelijke betrekking staat tot de andere ouder die nog in leven is. Alleen dan bestaat namelijk nog de mogelijkheid dat de ouders weer gezamenlijk het gezag verkrijgen en dat de situatie van gezagsuitoefening door één ouder niet bestendig blijkt te zijn, zodat ook alleen dan er aanleiding is om de rechtspositie van de andere ouder te beschermen. Wanneer een ouder het eenhoofdig gezag verkrijgt als gevolg van het overlijden van de andere gezaghebbende ouder is dat een onomkeerbare situatie, zodat de rechtspositie van de andere ouder dan niet meer hoeft te worden beschermd.

De rechtbank concludeert dat het tweede lid van artikel 1:253t BW niet van toepassing is. Ook bestaat er geen gegronde vrees dat bij inwilliging van het verzoek de belangen van de minderjarige zouden worden verwaarloosd (art. 1:253t lid 3 BW). De moeder en de stiefvader hebben dit verzoek juist gedaan om tegemoet te komen aan het belang van de minderjarige bij eenzelfde positie in het gezin als de andere (en toekomstige) kinderen.

De geslachtsnaam

De rechtbank verwijst naar het vijfde lid van artikel 1:253t BW, op basis waarvan een verzoek om gezamenlijk gezag vergezeld gaat van een verzoek tot wijziging van de geslachtsnaam van het kind in de geslachtsnaam van de met het gezag belaste ouder of de ander. Gelet op de leeftijd van de minderjarige acht de rechtbank de identiteit van de minderjarige op dit moment nog niet sterk verweven met de achternaam van de vader, terwijl het wel in het belang van de minderjarige is om dezelfde geslachtsnaam te hebben als de andere leden van het gezin waarin zij opgroeit. De rechtbank zal aldus het verzoek van de moeder en de stiefvader om de geslachtsnaam van de minderjarige te wijzigen in die van de moeder toewijzen

Conclusie

De rechtbank bepaalt dat de moeder en stiefvader gezamenlijk gezag hebben over de minderjarige, en wijzigt de geslachtsnaam van de minderjarige in de achternaam van de moeder.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 27-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:1569

Zaaknummer: C/05/444057 / FZ RK 24-2794

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Vernietiging erkenning op verzoek van de juridische vader. Bij de voogden bestaat de vrees dat de biologische vader thans, met instemming van de moeder, zal overgaan tot erkenning van de minderjarige. Echter, nu de juridische vader de minderjarige onder invloed van dwaling heeft erkend en hij thans op goede gronden van die rechtshandeling is teruggekomen, behoeft het belang van de minderjarige in dit geval niet bij de boordeling van het verzoek te worden betrokken.

Feiten en omstandigheden

Het kind is geboren in 2014 en datzelfde jaar erkend door de juridische vader. In 2019 is het ouderlijk gezag van de moeder en de juridische vader beëindigd en is de gecertificeerde instelling (GI) belast met de voogdij over het kind. Sinds 2022 zijn de grootouders van moederszijde de voogden over het kind en het kind woont al acht jaar bij hen. De moeder is buiten beeld en woont vermoedelijk in het buitenland. De juridische vader speelt geen rol in het leven van het kind.

In 2022 is er door de bijzondere curator namens het kind een verzoek om vernietiging van de erkenning ingediend. Dit verzoek is afgewezen. De juridische vader was niet op de hoogte van deze procedure.

De juridische vader verzoekt om vernietiging van de erkenning van het kind door hem. Hij stelt dat hij ten tijde van de erkenning veronderstelde dat hij de biologische vader van het kind was, maar dat er sprake is van dwaling veroorzaakt door de moeder. Pas eind 2023 is de juridische vader door de grootouders ingelicht dat hij niet de biologische vader is en dat een DNA-test uitwijst dat een andere man zeer waarschijnlijk de biologische vader is.

De (nieuwe) bijzondere curator steunt het verzoek om vernietiging van de erkenning. De juridische vader speelt geen rol in het leven van het kind en het staat vast dat hij niet de biologische vader is.

De grootouders vrezen dat de biologische vader het kind zal willen erkennen als de erkenning van de juridische vader wordt vernietigd. Zij willen het kind beschermen tegen toekomstige rechtszaken gericht op het verkrijgen van gezag en omgang.

Beoordeling en motivering

De rechtbank acht de juridische vader ontvankelijk in zijn verzoek, nu niet is gebleken dat hij voor 2023 al wist dat hij niet de biologische vader was. Nu de juridische vader zijn verzoek op 1 augustus 2024 heeft ingediend, valt hij binnen de wettelijke termijn van een jaar genoemd in artikel 1:205 lid 3 BW.

De rechtbank is van oordeel dat de erkenning door dwaling tot stand is gekomen. De rechtbank ziet geen aanleiding om te twijfelen aan de stelling dat de juridische vader het kind heeft erkend in de veronderstelling dat hij de biologische vader is. Daarbij speelt mee dat de juridische vader, sinds hij op de hoogte is, zich heeft teruggetrokken uit het leven van het kind.

Het eerdere verzoek om vernietiging van erkenning was in 2022 afgewezen met het oog op de belangen van het kind. Omdat in onderhavige zaak de juridische vader het verzoek heeft ingediend en hij gegronde redenen heeft om terug te komen op de erkenning, hoeft het belang van het kind niet meegenomen te worden in de beoordeling. Het risico dat de biologische vader het kind zal willen erkennen is daarom niet van belang.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek toe en vernietigt de erkenning van het kind door de juridische vader.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 04-03-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:1260

Zaaknummer: C/02/425249 / FA RK 24-3572

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Eigen rechtsingang minderjarige. Verzoek tot beëindiging van de omgangsregeling. De minderjarige wil geen verplicht karakter aan de omgangsregeling met haar vader. De ouders steunen het verzoek.

Feiten en omstandigheden

Het kind, geboren in 2011, heeft per brief aangegeven de omgangsregeling tussen haar en haar vader te willen beëindigen.

De Raad voor de Kinderbescherming (de raad) stelt dat het in het belang van het kind is om de omgangsregeling te beëindigen, nu het verplichte contact weerstand oproept bij het kind. Het forceren van de omgang zal de afstand tussen vader en kind groter maken. Wel stelt de raad dat het kind iemand moet hebben om mee te praten over hoe zij zich tot haar vader verhoudt, in het belang van haar identiteitsontwikkeling en autonomie.

De moeder kan zich vinden in het advies van de raad en vindt het belangrijk dat het kind ruimte voelt voor contact met haar vader. Ook de vader staat achter het advies en respecteert de wens van het kind. Wel wil de vader dat de informatieregeling hervat wordt, zodat de moeder hem eens per drie maanden per mail inlicht.

Beoordeling en motivering

De rechter overweegt dat zowel een kind als een ouder recht op omgang hebben, maar dat het recht van de ouder door de rechter onzegd kan worden als daar ontzeggingsgronden voor zijn. Het kind heeft ernstige bezwaren tegen het verplichtende karakter van de omgangsregeling. Zij geeft niet aan helemaal geen contact meer met haar vader te willen, maar wil hier zelf over beslissen. Ook vindt het kind het huidige contact, in de vorm van een maandelijks e-mail, prima. De rechtbank acht het in het belang van de minderjarige om zelf de vorm en mate van contact met haar vader te bepalen, en beëindigt daarom de omgangsregeling.

De moeder heeft aangegeven de vader elke drie maanden te informeren. De rechtbank gaat ervan uit dat zij de informatieregeling weer zal hervatten.

Conclusie

De rechtbank wijzigt de bestaande omgangsregeling en stelt een omgangsregeling vast zonder verplichte omgang, waarbij het kind bepaalt of en wanneer ze haar vader wil zien. Er zal maandelijks contact zijn via de e-mail, waarbij het kind zelf bepaalt of ze antwoord geeft.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 25-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2025:1548

Zaaknummer: C/05/432267 / FZ RK 24-475

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Kan van een beschikking waarin het verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling is afgewezen door de GI hoger beroep worden ingesteld?

Grieven

Bij beschikking van 17 juli 2023 heeft de kinderrechter twee minderjarigen onder toezicht gesteld van de gecertificeerde instelling (GI) voor de duur van een jaar. Bij verzoek van 15 mei 2024 heeft de GI de kinderrechter verzocht de ondertoezichtstelling te verlengen voor de duur van een jaar. Bij beschikking van 11 juli 2024 (de bestreden beschikking) heeft de kinderrechter dat verzoek afgewezen. De vader stelt in zijn verweer dat de GI in het verzoek tot verlenging niet-ontvankelijk dient te worden verklaard. De ondertoezichtstelling liep tot 17 juli 2024. De ondertoezichtstelling is niet verlengd, waardoor zij op 17 juli 2024 van rechtswege is geëindigd en niet meer kan worden verlengd.

Beoordeling en motivering

Ingevolge het bepaalde in artikel 1:260 lid 1 BW in verband met artikel 1:255 lid 1 BW kan de kinderrechter de ondertoezichtstelling van een minderjarige verlengen met ten hoogste een jaar onder daar bepaalde criteria.

Het hof overweegt als volgt. Het hoger beroep geeft een procespartij of belanghebbende de mogelijkheid om een zaak opnieuw te laten behandelen. Op grond van artikel 358 Rv kan van eindbeschikkingen binnen drie maanden na de dag van de uitspraak hoger beroep worden ingesteld. De eindbeschikking van de kinderrechter is van 11 juli 2024 en de GI is tijdig in hoger beroep gekomen. Daarmee is de GI dus ontvankelijk in het hoger beroep.

Zou de vader in zijn verweer worden gevolgd dan zou dat betekenen dat in zaken als de onderhavige aan een partij of belanghebbende de mogelijkheid tot het instellen van hoger beroep feitelijk zou worden ontnomen. De beslissing op een verzoek tot verlenging van een ondertoezichtstelling wordt door de kinderrechter immers doorgaans pas genomen kort voor het aflopen van de termijn van ondertoezichtstelling. Ook in het onderhavige geval lagen tussen de beschikking en het reguliere einde van de ondertoezichtstelling slechts vijf dagen.

Van een partij of belanghebbende kan niet worden verwacht dat zij binnen een zo korte termijn een verzoekschrift in hoger beroep indient. Het hof merkt daarbij op dat in verzoekschriftprocedures veiligstelling van de hogerberoepstermijn door de indiening van pro forma hoger beroep niet mogelijk is op grond van de tweeconclusieregel van artikel 347 Rv. Die regel geldt natuurlijk ook in dagvaardingsprocedures, maar daar kan voor het instellen van hoger beroep worden volstaan met een 'lege' appeldagvaarding, waarna een termijn wordt gegund voor het indienen van de memorie van grieven.

Honorering van het verweer zou ook rechtsongelijkheid met zich brengen. Als de kinderrechter het verzoek van de GI toewijst en de termijn van ondertoezichtstelling verlengt, loopt deze door en krijgt de ouder die het met die verlenging niet eens is 'gewoon' drie maanden de gelegenheid om van die beslissing in hoger beroep te komen. Wordt het verzoek afgewezen en is de GI het met die afwijzing niet eens dan zou zij, zoals hiervoor overwogen, de facto met lege handen staan. Voor een dergelijke feitelijke beperking van de hogerberoepstermijn en de daaruit voortvloeiende rechtsongelijkheid biedt de wet geen aanknopingspunten.

Nu de GI ontvankelijk is in het hoger beroep wordt het verzoek van de GI opnieuw beoordeeld. Het hof concludeert dat er nog steeds sprake is van een ernstige ontwikkelingsbedreiging gelegen in het feit dat er geen contact is tussen de minderjarigen en de moeder en dat er bij hen een loyaliteitsconflict wordt gezien. Er is reden tot afwachten van verder (MASIC-)onderzoek naar de oorzaken. Dit onderzoek door de GI geïnitieerd werd door de vader na de beschikking van de kinderrechter stopgezet, omdat hij daar het nut niet van inzag. Gelet daarop is het dan ook niet te verwachten dat de vader dat onderzoek in een vrijwillig kader weer zal doen opstarten. Het hof is daarom van oordeel dat een ondertoezichtstelling in dit geval geboden is nu er sprake is van een ernstige ontwikkelingsbedreiging bij de kinderen waarbij de hulpverlening niet op vrijwillige basis kan plaatsvinden.

Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking van de kinderrechter en wijst het verzoek van de GI tot verlenging van de ondertoezichtstelling voor de duur van een jaar alsnog toe.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 17-09-2024

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2024:5871

Zaaknummer: 200.344.411

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek tot meerderjarigheidsverklaring toegewezen. Moeder wordt met ingang van meerderjarigheidsverklaring bevoegd tot gezag. De vader heeft het kind al erkend. Ouders krijgen van rechtswege gezamenlijk gezag over het kind op moment van meerderjarigheidsverklaring moeder.

Feiten en omstandigheden

De moeder is op het moment van beschikking minderjarig. In 2024 is de minderjarige geboren. De vader heeft de minderjarige voorafgaand aan de geboorte met toestemming van de moeder erkend.

Beoordeling en motivatie

De kinderrechter haalt artikel 1:245 lid 1, 1:253b lid 1 en 1:246 BW aan. Op grond van artikel 1:253ha lid 1 BW kan de minderjarige vrouw die als degene die het gezag heeft, haar kind wenst te verzorgen en op te voeden, als zij de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt, de kinderrechter verzoeken haar meerderjarig te verklaren. Artikel 1:253ha lid 3 BW bepaalt onder andere dat het verzoek ook voor de bevalling kan worden gedaan. In dat geval wordt op het verzoek niet eerder dan na de bevalling beslist. Op grond van lid 4 van het artikel willigt de kinderrechter het verzoek alleen in, als zij dit in het belang van de moeder en haar kind wenselijk acht.

Uit de stukken blijkt dat de moeder in 2024 meerderjarig wordt. Daarnaast blijkt uit de door de gemeente Heerlen ingediende kennisgeving (als bedoeld in art. 1:301 BW) dat de moeder in 2024 is bevallen. De kinderrechter is van oordeel dat het in het belang van de minderjarige en de moeder wenselijk is dat de moeder meerderjarig wordt verklaard, zodat de moeder (samen met de vader) de minderjarige kan verzorgen en opvoeden als degene die het gezag heeft. Uit de ingediende stukken en de verklaringen op de zitting is gebleken dat de moeder samen met de vader de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding wil dragen. Er is niet gebleken van contra-indicaties. De grootouders en de vader ondersteunen het verzoek van de moeder en de Raad voor de Kinderbescherming heeft op de zitting verklaard geen belemmeringen te zien voor toewijzing van het verzoek. Gelet op dit alles en

gelet op het feit dat de belangen van de moeder en de minderjarige ermee zijn gediend dat de juridische situatie in overeenstemming wordt gebracht met de feitelijke situatie, zal de kinderrechter het verzoek van de moeder toewijzen.

De beslissing tot meerderjarigheidsverklaring heeft tot gevolg dat de moeder bevoegd wordt tot het gezag. Op grond van artikel 1:253b lid 2 BW verkrijgt de moeder die ten tijde van haar bevalling onbevoegd was tot het gezag namelijk het gezag van rechtswege op het tijdstip waarop zij daartoe bevoegd wordt, tenzij op dat tijdstip een ander met het gezag is belast. Die laatstgenoemde situatie doet zich niet voor. De vader heeft de minderjarige wel erkend, maar gelet op het bepaalde in artikel 1:251b lid 2 BW en artikel 1:253b lid 2 BW krijgt hij het gezag pas op het moment dat de moeder meerderjarig wordt verklaard. De moeder en de vader zullen daarom als gevolg van de meerderjarigverklaring van de moeder samen van rechtswege het gezag verkrijgen.

Conclusie

De kinderrechter verklaart de minderjarige moeder meerderjarig en draagt de griffier een afschrift van de beschikking te doen toekomen aan het centraal gezagsregister.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 20-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2025:1765

Zaaknummer: C/03/324450 / FA RK 03/4370

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Schadevergoeding bewindvoerder ex artikel 1:444 BW.

Feiten en omstandigheden

Bij beschikking van de rechtbank van 16 augustus 2022 is de vorige bewindvoerder ontslagen en de huidige bewindvoerder benoemd. Laatstgenoemde heeft geconstateerd dat de kinderen van de rechthebbende sedert juli 2021 niet meer bij haar woonden, dat dit nimmer correct is doorgegeven aan de Sociale Verzekeringsbank (SVB), dat de rechthebbende daardoor onterecht kinderbijslag en kindgebonden budget (KGB) had ontvangen en dat de rechthebbende daardoor schade heeft geleden. De huidige bewindvoerder heeft de vorige bewindvoerder aansprakelijk gesteld voor de schade die de rechthebbende heeft geleden, door haar gecijferd op een bedrag van € 1.373. Bij de bestreden beschikking heeft de kantonrechter de vorige bewindvoerder ingevolge artikel 1:444 BW veroordeeld om aan de huidige bewindvoerder € 1.373 als schadevergoeding te betalen. De vorige bewindvoerder is hiervan in hoger beroep gekomen.

Beoordeling en motivering

De vorige bewindvoerder voert het volgende aan. De SVB heeft een formulier gestuurd met het verzoek aan de rechthebbende om aanvullende informatie c.q. om een wijziging van haar woonsituatie door te geven. Dit formulier heeft de vorige bewindvoerder, overeenkomstig haar gebruikelijke werkwijze, op 23 februari 2022 aan de rechthebbende doorgestuurd en op 4 april 2022 heeft zij de rechthebbende gebeld om te vragen of het invullen van het formulier was gelukt. De rechthebbende gaf aan de formulieren niet te hebben ontvangen, waarop de vorige bewindvoerder deze op 25 mei 2022 wederom aan de rechthebbende heeft gestuurd. Hierop is noch bij de vorige bewindvoerder, noch bij de SVB een reactie binnengekomen. Vervolgens heeft de SVB geoordeeld dat de rechthebbende geen recht meer heeft op kinderbijslag.

Aan de rechthebbende is tijdens het kennismakingsgesprek aangegeven dat wijzigingen in de persoonlijke situatie, zoals inwoning van kinderen, aan de bewindvoerder moeten worden doorgegeven. Ten onrechte is de kantonrechter ervan uitgegaan dat de vorige bewindvoerder vanaf 7 april 2022 op de hoogte was van uithuisplaatsing van de kinderen van de rechthebbende, als gevolg waarvan zij geen recht meer had op KGB en kinderbijslag. Het feit

dat kinderopvang wordt stopgezet betekent niet per definitie dat de kinderen uit huis geplaatst zijn. Dat de SVB brieven stuurt met vragen over de gezinssituatie geeft geen duidelijkheid over het feit of de gezinssituatie daadwerkelijk is gewijzigd. Informatie over de woonsituatie van de kinderen van de rechthebbende is de vorige bewindvoerder als bewindvoerder niet bekend of controleerbaar. Zij heeft doordat de rechthebbende geen wijziging van de gezinssituatie aan de SVB en aan haar heeft doorgegeven, geconcludeerd dat er dan ook geen sprake was van wijziging in de gezinssituatie.

Er was daarom geen reden om aan te nemen dat er aanpassingen in het budget moesten komen, bijvoorbeeld door het weeggeld naar beneden bij te stellen. De rechthebbende heeft de kinderbijslag en de KGB die zij moet terugbetalen daadwerkelijk ontvangen en gebruikt. Omdat zij de toeslag en kinderbijslag moet terugbetalen zonder boete of rente, komt zij in dezelfde positie als wanneer zij deze gelden niet had gekregen. Er is dus geen sprake van benadeling of schade. De vorige bewindvoerder was overigens niet op de hoogte van de verplichting tot terugbetaling, zodat zij met het oog hierop geen gelden had kunnen reserveren.

Er is voorts sprake van schending van fundamentele beginselen van procesrecht doordat tijdens de mondelinge behandeling bij de kantonrechter wegens technische problemen bij de rechtbank de persoon die de klachtbehandeling bij de vorige bewindvoerder heeft gedaan niet (digitaal) is toegelaten. Ook was de vorige bewindvoerder niet op de hoogte van de tijdens die mondelinge behandeling overgelegde e-mail van 7 april 2022 en dit is niet uitdrukkelijk besproken.

De huidige bewindvoerder voert het volgende aan. Een beschermingsbewindvoerder moet (periodiek) onderzoek doen naar wijzigingen in de woonsituatie van een rechthebbende, zeker wanneer daartoe signalen worden ontvangen. Het is aan een beschermingsbewindvoerder om er extra bedacht op te zijn dat het formulier en de verzoeken van de SVB om informatie naar juistheid worden ingevuld en geretourneerd. De vorige bewindvoerder had persoonlijk contact moeten opnemen met de rechthebbende op het moment dat het formulier niet geretourneerd werd. Verondersteld mag worden dat de vorige bewindvoerder op de hoogte was van uithuisplaatsing van de kinderen van de rechthebbende, zij ontvangt immers de post van de rechthebbende en dus ook de post ter zake de kinderbeschermingsmaatregelen. Bovendien volgt uit de e-mail van 7 april 2022 dat de vorige bewindvoerder zeker vanaf die datum bekend had moeten zijn met de gewijzigde omstandigheden of in ieder geval daarover had moeten doorvragen bij de rechthebbende. Zij is daarmee tekortgeschoten in de zorg van een goed bewindvoerder.

Vanaf 7 april 2022 moest de vorige bewindvoerder weten dat de rechthebbende ten onrechte

KGB en kinderbijslag kreeg, als gevolg waarvan aan haar ook (te) hoog leefgeld werd uitgekeerd. De rechthebbende ontving leefgeld van € 145 per week en zij heeft dit steeds opgemaakt. De vorige bewindvoerder had dit te hoge leefgeld nimmer mogen vaststellen.

Het hof komt tot de volgende beoordeling. Voor zover de vorige bewindvoerder betoogt dat in eerste aanleg beginselen van goede procesorde zijn geschonden, overweegt het hof dat zij vanwege de herstelfunctie van het hoger beroep nu alsnog op alle in eerste aanleg in het geding gebrachte stukken heeft kunnen reageren en is kunnen verschijnen tijdens de mondelinge behandeling. Dat heeft zij ook gedaan. Gelet hierop heeft zij geen belang bij bespreking van deze grieven.

Artikel 1:444 BW bepaalt dat een bewindvoerder jegens de rechthebbende aansprakelijk is indien hij in de zorg van een goed bewindvoerder tekortschiet, tenzij de tekortkoming hem niet kan worden toegerekend.

De vraag ligt voor of de vorige bewindvoerder in de zorg van een goed bewindvoerder (toerekenbaar) is tekortgeschoten en of zij de als gevolg daarvan ontstane schade aan de rechthebbende moet vergoeden.

De kinderen van de rechthebbende zijn in juli 2021 uit huis geplaatst, als gevolg waarvan zij in de periode juli 2021 tot en met augustus 2022 ten onrechte kinderbijslag en KGB heeft ontvangen. Uit de digitale notities van de vorige bewindvoerder blijkt dat de hiervoor omschreven gebruikelijke werkwijze met betrekking tot het formulier van de SVB bij de rechthebbende niet is gehanteerd. Het formulier is door de vorige bewindvoerder ontvangen en doorgestuurd aan de rechthebbende, maar vervolgens heeft zij niet eerder dan op 4 april 2022 contact opgenomen met de rechthebbende om te controleren of het formulier inmiddels was ingevuld. Op die datum heeft de vorige bewindvoerder in het systeem ten aanzien van de rechthebbende genoteerd: '... Kinderen wonen half bij haar en half bij haar moeder. SVB had papieren opgestuurd naar ons, nadine doorgestuurd. Dat er een onderzoek is waar de kinderen wonen. Mw Zegt dat ze deze niet heeft ontvangen....'. Hieruit kan worden opgemaakt dat de vorige bewindvoerder er in ieder geval vanaf dat moment van op de hoogte was dat sprake was van een gewijzigde gezinssituatie van de rechthebbende. Omdat zo'n wijziging invloed kan hebben op het recht op KGB en kinderbijslag en daarmee invloed kan hebben op het vermogen van de rechthebbende, was het aan de vorige bewindvoerder als bewindvoerder om verdere duidelijkheid te krijgen over de verblijfplaats van de kinderen. Gelet op de mogelijk grote financiële gevolgen had zij vanaf het moment van ontvangst van de brief van de SVB alert moeten zijn en navraag moeten doen bij de rechthebbende. Op het moment dat de rechthebbende niet reageerde op het doorgestuurde formulier had het op de weg van de vorige bewindvoerder gelegen om (telefonisch) contact op te nemen met de rechthebbende om het

formulier gezamenlijk in te vullen en/of te controleren. Hoewel ook van de rechthebbende verwacht mag worden dat zij de bewindvoerder van de juiste informatie voorziet, is het de vorige bewindvoerder die als beschermingsbewindvoerder aan de rechthebbende bescherming moet bieden voor wat betreft diens vermogensrechtelijke belangen. De vorige bewindvoerder heeft meermaals het formulier aan de rechthebbende toegestuurd, waarbij zij weliswaar bij de eerste toezending van het formulier telefonisch heeft nagevraagd bij de rechthebbende of het invullen was gelukt om vervolgens verder te volstaan met het opnieuw toesturen van het formulier omdat de rechthebbende deze niet had ontvangen en dat is in de gegeven omstandigheden onvoldoende. De vorige bewindvoerder is door deze handelswijze tekortgeschoten in de zorgplicht van een zorgvuldig handelend bewindvoerder. Deze tekortkoming kan haar worden toegerekend.

Vervolgens ligt de vraag voor of de rechthebbende door deze handelswijze schade heeft geleden die voor vergoeding in aanmerking komt. Daarvoor moet op grond van artikel 6:98 BW sprake zijn van causaal verband tussen het handelen of nalaten van de vorige bewindvoerder en de beweerdelijk geleden schade van de rechthebbende.

Het hof stelt voorop dat het bestaan van een terugbetalingsverplichting op zich geen schade is. De rechthebbende heeft ten onrechte kinderbijslag en KGB ontvangen, die zij heeft moeten terugbetalen zonder dat hier een boete of (wettelijke) rente aan verbonden is. Er is dus in zoverre niets veranderd in haar vermogenspositie en dus geen sprake van benadeling of schade. Echter, de rechthebbende heeft als gevolg van de ten onrechte ontvangen kinderbijslag en KGB wekelijks een hoog leefgeld gekregen terwijl zij zonder deze ten onrechte uitgekeerde kinderbijslag en KGB en als alleenstaande ook volgens de vorige bewindvoerder een aanzienlijk lager leefgeld zou hebben ontvangen, te weten circa € 80 of € 90 leefgeld per week. Niet in geschil is dat de rechthebbende gedurende het bewind van de vorige bewindvoerder leefgeld ontving ter hoogte van € 145 per week. De rechthebbende heeft dit leefgeld uitgegeven in de veronderstelling dat zij hier ook recht op had. Niet kan worden geoordeeld dat zij dit niet mocht verwachten. Het is immers de bewindvoerder die de hoogte van het leefgeld bepaalt. Zoals is overwogen was de vorige bewindvoerder op de hoogte althans had zij op de hoogte moeten zijn van de gewijzigde gezinssituatie van de rechthebbende, als gevolg waarvan zij geen recht meer had op kinderbijslag en KGB. Desondanks heeft zij ook daarna nog een (te) hoog leefgeld ontvangen. Omdat het door de rechthebbende te veel ontvangen deel van het leefgeld anders aan de boedel zou zijn toegevoegd heeft de rechthebbende schade geleden. Het hof acht de vorige bewindvoerder derhalve aansprakelijk voor deze schade.

De omvang van de schade is niet nauwkeurig vast te stellen, zodat het hof ingevolge artikel 6:97 BW de omvang hiervan zal schatten. Het hof zal aansluiting zoeken bij het verschil tussen

het bedrag dat de rechthebbende wekelijks aan leefgeld zou hebben ontvangen indien zij geen kinderbijslag en KGB had ontvangen en het bedrag dat zij aan leefgeld daadwerkelijk heeft ontvangen. Het hof schat de door de rechthebbende geleden schade op een totaalbedrag van € 650.

Conclusie

Het hof vernietigt de beschikking waarvan beroep en veroordeelt de vorige bewindvoerder om als schadevergoeding aan de huidige bewindvoerder een bedrag van € 650 te betalen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 28-11-2024

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2024:3768

Zaaknummer: 200.340.162_01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Bewind. Bij levenstestament subsidiair gevolmachtigde belanghebbende in de zin van artikel 798 lid 1 Rv? De volmacht uit het levenstestament biedt onvoldoende bescherming tegen ongewenste aankopen en uitgaven door en namens de rechthebbende. Dubieuze uitgaven en gespannen familieverhoudingen. Onvoldoende (onafhankelijk) toezicht op de uitvoering van de volmacht. Instelling bewind noodzakelijk. Met betrekking tot mentorschap rechthebbende heeft het hof eenzelfde beslissing genomen (ECLI:NL:GHDHA:2025:103).

Feiten en omstandigheden

De rechthebbende is de moeder van zes kinderen en de oma van Kleinkind 1 en Kleinkind 2 (de verzoeksters). Zij heeft in 2020 bij notariële akte een levenstestament laten opstellen. Bij de bestreden beschikking heeft de kantonrechter over de goederen die de rechthebbende (zullen) toebehoren bewind ingesteld wegens haar lichamelijke of geestelijke toestand, met benoeming van een professionele bewindvoerder. De verzoeksters verzoeken het hof (in de hoofdzaak) de bestreden beschikking te vernietigen, en (primair) het verzoek tot bewindvoering af te wijzen, of (subsidiair) de verzoeksters tot bewindvoerders te benoemen, of (meer subsidiair) een onafhankelijke, andere professionele bewindvoerder te benoemen. Zij verzoeken het hof voorts (in de voorlopige voorziening) om schorsing van de werking van de tenuitvoerlegging van de bestreden beschikking.

Beoordeling en motivering

Ontvankelijkheid van het hoger beroep

Verzoeksters zijn ontvankelijk als zij belanghebbenden zijn in de zin van artikel 798 Rv. Het onderwerp van dit hoger beroep is het ingestelde bewind over de goederen van de rechthebbende. Zij heeft in haar levenstestament een algemene volmacht gegeven aan Kleinkind 2, waardoor deze zaak rechtstreeks betrekking heeft op de rechten en

verplichtingen van Kleinkind 2. Dat maakt haar een belanghebbende in de zin van artikel 798 lid 1 Rv en zij is dus ontvankelijk in haar hoger beroep.

De rechthebbende heeft in het levenstestament een subsidiaire volmacht verleend aan Kleinkind 1. Zij is gevolmachtigd voor zover Kleinkind 2 niet in staat is om de volmacht te gebruiken. Kleinkind 2 en Kleinkind 1 kunnen hun volmacht dus niet tegelijk gebruiken. Omdat Kleinkind 2 (nog) in staat is haar volmacht te gebruiken, is Kleinkind 1 daartoe niet in staat. Het hof volgt de stelling van de verzoeksters niet dat het levenstestament beoogt om aan hen een gelijktijdig te gebruiken volmacht te verlenen. De slotzin van artikel I van het levenstestament, 'Derden mogen ervan uitgaan dat beiden bevoegd zijn.', maakt dat niet anders nu die zin slechts ziet op derdenbescherming. Dat betekent dat deze zaak niet rechtstreeks betrekking heeft op de rechten en verplichtingen van Kleinkind 1. Zij is dus geen belanghebbende in de zin van artikel 798 lid 1 Rv. In zaken van curatele, onderbewindstelling of mentorschap worden op grond van artikel 798 lid 2 Rv onder belanghebbenden ook verstaan de echtgenoot, de geregistreerde partner of andere levensgezel en de kinderen of, bij gebreke van dezen, de ouders, broers en zusters van degene wiens curatele, goederen of mentorschap het betreft. Kleinkind 1 is daarom ook geen belanghebbende in de zin van artikel 798 lid 2 Rv. Het hof zal Kleinkind 1 niet-ontvankelijk verklaren in haar hoger beroep.

Schorsingsverzoek

Kleinkind 2 heeft bij dit verzoek geen belang meer omdat het hof in deze beschikking een inhoudelijke beslissing in de hoofdzaak geeft. Het hof zal haar niet-ontvankelijk verklaren in dit schorsingsverzoek.

Verzoek in de hoofdzaak

Op grond van artikel 1:431 lid 1 BW kan de rechter een bewind instellen over de goederen die een meerderjarige als rechthebbende (zullen) toebehoren indien de meerderjarige tijdelijk of duurzaam niet in staat is ten volle zijn vermogensrechtelijke belangen behoorlijk waar te nemen als gevolg van zijn lichamelijke of geestelijke toestand.

Vast staat dat de rechthebbende wegens haar geestelijke toestand niet in staat is haar vermogensrechtelijke en niet-vermogensrechtelijke belangen zelf behoorlijk waar te nemen. De vraag die nu voorligt, is of de vermogensrechtelijke belangen van de rechthebbende voldoende worden beschermd door het levenstestament of dat een bewind over haar (toekomstige) goederen nodig is.

Het levenstestament

In het levenstestament staat dat het levenstestament en de daarin gegeven volmachten erop zijn gericht om geen bewind te hoeven aanvragen. In het levenstestament is Kleinkind 2 per direct gevolmachtigd om de in het levenstestament genoemde bevoegdheden met betrekking tot de vermogensrechtelijke belangen van de rechthebbende uit te oefenen. Verder is opgenomen dat indien de rechthebbende daartoe niet meer in staat is de volmacht ook geldt voor het behartigen van niet-vermogensrechtelijke belangen van de rechthebbende. Ook is bepaald dat de gevolmachtigde rekening en verantwoording moet afleggen aan de rechthebbende en dat wanneer zij hiertoe niet in staat is, er rekening en verantwoording moet worden afgelegd aan Kind 6 (moeder van Kleinkind 2).

Voor zover in het levenstestament uitdrukkelijk is opgenomen dat het levenstestament erop is gericht om geen bewind en mentorschap aan te vragen, maakt dit niet dat bewind of mentorschap niet kan worden ingesteld. Weliswaar heeft een levenstestament in beginsel voorrang op de wettelijke beschermingsmaatregelen, maar de rechter kan hieraan voorbijgaan, indien er feiten en omstandigheden zijn die maken dat het levenstestament onvoldoende bescherming biedt en niet in het belang van de rechthebbende wordt geacht. Dit hangt af van de omstandigheden van het geval.

Het bewind is door Kind 1 en de rechthebbende aangevraagd, omdat Kind 1 vermoedens had van financieel misbruik en een belangenverstrengeling tussen de familieleden.

Het oordeel van het hof

Er zijn gronden aanwezig om aan het levenstestament voorbij te gaan, omdat een beschermingsbewind de rechthebbende meer bescherming biedt en het hof acht een betere bescherming voor rechthebbende onder de gegeven omstandigheden in haar belang.

Op de eerste plaats biedt een volmacht onvoldoende bescherming tegen ongewenste aankopen en uitgaven door of namens de rechthebbende. De rechthebbende blijft immers volledig bevoegd om zelfstandig over haar gelden te beschikken. Hierdoor blijft het risico bestaan dat zij onverantwoorde uitgaven zal doen of dat derden misbruik van haar zullen maken. Voorts acht het hof de zorgen van Kind 1 – van financieel misbruik en een belangenverstrengeling – niet ongegrond en overweegt daartoe als volgt.

Toezicht

In het levenstestament is onvoldoende (onafhankelijk) toezicht op de uitvoering van de volmacht geregeld. Op grond van artikel VII van het levenstestament is de gevolmachtigde verplicht om rekening en verantwoording af te leggen aan de rechthebbende, of – indien zij niet meer in staat is rekening en verantwoording te vragen – ieder kwartaal aan Kind 6. Het is

het hof niet gebleken dat Kleinkind 2 rekening en verantwoording heeft afgelegd aan een van hen. Daarnaast overweegt het hof dat Kind 6 een dochter is van de rechthebbende, tevens de moeder van Kleinkind 2. Hoewel de rechthebbende er in het levenstestament voor heeft gekozen om de volmacht niet aan haar kinderen maar aan haar kleinkinderen te verlenen, betekent dat niet dat Kleinkind 2 de (andere dan Kind 6) kinderen van de rechthebbende niet hoeft te informeren. Dit heeft zij wel nagelaten, door aan hen geen afschrift van het levenstestament te verstrekken en geen van hen op de hoogte te houden van de wijze waarop zij de volmacht gebruikte. Dat heeft ertoe geleid dat familieverhoudingen op gespannen voet zijn geraakt. In het licht van de afwezigheid van onafhankelijk toezicht is voor de kinderen onduidelijk hoe de financiën van de rechthebbende zijn beheerd. Het hof acht dat onwenselijk, met name gelet op een aantal uitgaven die bij de kinderen vraagtekens hebben opgeroepen.

Gebruikte volmacht

Van de rekening van de rechthebbende zijn regelmatig bedragen (variërend van € 50 tot € 4.000) overgeboekt naar de rekening van Kleinkind 2. De rechthebbende heeft betaald voor de crematie van de hond van Kleinkind 1, voor het rijbewijs van de zus van Kleinkind 1 en voor een vliegticket van Kind 6. Kleinkind 1 heeft verklaard dat de rechthebbende deze betalingen zelf wilde verrichten en dat zij dat mocht doen omdat de rechthebbende op dat moment nog niet wilsonbekwaam was. Aldus is dan ook nog geen gebruik gemaakt van de volmacht. Het hof overweegt dat de volmacht niet alleen geldig was vanaf het moment dat de rechthebbende wilsonbekwaam was, maar reeds vanaf ondertekening van het levenstestament. Het was derhalve de taak van Kleinkind 2 als gevolmachtigde om de vermogensrechtelijke belangen van de rechthebbende in het oog te houden en haar, als de rechthebbende voornoemde betalingen al zelf had willen doen, daar dan serieuze vraagtekens bij te stellen. Temeer doordat bij de rechthebbende al in 2019 beginnende dementie is gediagnostiseerd, waarna zij Kleinkind 2 (in 2019) om hulp had gevraagd bij haar financiën. De rechthebbende achtte zichzelf blijkbaar destijds al niet meer ten volle in staat om haar financiën te overzien. De diagnose dementie is weliswaar pas gesteld in oktober 2023, maar de rechthebbende kan gelet op het progressieve karakter van haar ziektebeeld sinds de diagnose beginnende dementie in 2019 niet volledig in staat worden geacht haar vermogensrechtelijke belangen te overzien. Van Kleinkind 2 wordt verwacht dat zij op de hoogte is van het progressieve karakter van dit ziektebeeld, temeer omdat zij zelf werkzaam is in de zorg. De volmacht uit het levenstestament brengt een grote verantwoordelijkheid met zich om de rechthebbende te behoeden voor onverstandige uitgaven. De enkele verklaring dat 'de rechthebbende dit zelf wilde betalen' is, gelet op het ziektebeeld en die verantwoordelijkheid, dus onvoldoende. Gelet op al het voorgaande had Kleinkind 2 terughoudend om moeten gaan met de volmacht, of

inzicht aan de kinderen moeten verschaffen in de wijze waarop zij de volmacht gebruikte. Zij is daarin niet geslaagd. Al deze omstandigheden tezamen maakt dat het hof van oordeel is dat het levenstestament onvoldoende waarborgen biedt ter bescherming van de vermogensrechtelijke belangen van de rechthebbende en dat instelling van een bewind noodzakelijk wordt geacht.

Persoon van de bewindvoerder

Op grond van artikel 1:435 lid 3 BW volgt de rechter bij de benoeming van de bewindvoerder de uitdrukkelijke voorkeur van de rechthebbende, tenzij gegronde redenen zich tegen zodanige benoeming verzetten.

Uit het levenstestament blijkt dat, indien ondanks het levenstestament bewind wordt uitgesproken, het haar uitdrukkelijke voorkeur heeft dat Kleinkind 2 wordt benoemd tot bewindvoerder. Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, verzetten gegronde redenen zich tegen deze benoeming. In de huidige omstandigheden acht het hof benoeming van een onafhankelijke, professionele bewindvoerder aangewezen en ziet het hof aanleiding om de benoeming van de bewindvoerder te handhaven. Niet is gebleken dat de bewindvoerder de belangen van de rechthebbende onvoldoende heeft behartigd. Evenmin is gebleken dat er enig ander inhoudelijk bezwaar is tegen de huidige bewindvoerder. Kleinkind 2 heeft verklaard een andere bewindvoerder te willen omdat de huidige bewindvoerder door de kinderen is aangedragen. Dat rechtvaardigt geen wijziging van de persoon van de bewindvoerder.

Conclusie

In het schorsingsverzoek verklaart het hof verzoeksters niet-ontvankelijk in hun verzoek. In de hoofdzaak verklaart het hof Kleinkind 1 niet ontvankelijk in haar verzoek, bekrachtigt de bestreden beschikking en wijst af het meer of anders verzochte.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 15-01-2025

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2025:102

Zaaknummer: 200.343.537/01 en 200.343.537/02

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Juridische situatie omtrent hoofdverblijf minderjarige in overeenstemming gebracht met feitelijke situatie. Vervangende toestemming voor aanmelding van minderjarige voor therapie en haar dat te laten ondergaan. Verzoek beëindiging gezamenlijk gezag aangehouden in afwachting raadsonderzoek, omdat rechtbank daarover onvoldoende geïnformeerd is vanwege afwezigheid moeder op zitting.

Feiten

De ouders hebben een minderjarige dochter over wie zij gezamenlijk het gezag uitoefenen. Zij zijn in het ouderschapsplan overeengekomen dat de minderjarige haar hoofdverblijfplaats heeft bij de moeder en er een zorgregeling geldt waarin zij ieder weekend bij haar vader is.

Verzoek

De vader verzoekt het hoofdverblijf van de minderjarige bij hem te bepalen, hem te belasten met het eenhoofdig gezag dan wel hem vervangende toestemming te verlenen om de minderjarige aan te melden voor therapie.

Beoordeling

De rechtbank begint met het verzoek over de beëindiging van het gezamenlijk gezag. Daarover overweegt de rechtbank dat op grond van artikel 1:253n lid 1 BW het gezamenlijk gezag van de ouders na de (echt)scheiding kan worden beëindigd. De rechtbank beëindigt het gezamenlijk gezag slechts indien er een onaanvaardbaar risico is dat het kind klem of verloren zou raken tussen de ouders en niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zou komen, of wijziging van het gezag anderszins in het belang van het kind noodzakelijk is. De rechtbank overweegt dat de ouders enkel met elkaar communiceren via de e-mail. De moeder heeft echter niet gereageerd op recente e-mails van de vader. Hierdoor is het onmogelijk om hulpverlening voor de minderjarige op te starten. De rechtbank is op grond van de door de moeder overgelegde stukken ook van oordeel dat er een grote kans bestaat dat

de moeder zich zal terugtrekken uit het leven van de minderjarige als haar gezag wordt beëindigd. De moeder is echter niet op zitting verschenen om haar standpunten toe te lichten. De rechtbank acht zich dan ook onvoldoende geïnformeerd om een goed gefundeerde en weloverwogen beslissing te kunnen nemen en verzoekt de Raad voor de Kinderbescherming (de raad) onderzoek te doen naar de vraag of in deze situatie de beëindiging van het gezamenlijk noodzakelijk is.

De rechtbank beoordeelt vervolgens het verzoek van de vader om hem vervangende toestemming te verlenen om de minderjarige aan te melden voor therapie en haar dat te laten ondergaan. Dit verzoek dient te worden beoordeeld op grond van artikel 1:253a lid 1 BW, op grond waarvan geschillen over de gezamenlijke uitoefening van het gezag aan de rechtbank kunnen worden voorgelegd. De rechtbank neemt daarop een zodanige beslissing als haar in het belang van het kind wenselijk voorkomt. Daarover overweegt de rechtbank dat het van groot belang is dat de minderjarige de benodigde hulpverlening krijgt. Niet alleen omdat zij iemand nodig heeft om te praten over hetgeen er is gebeurd, maar ook om haar te ondersteunen in het herstellen van het contact met haar moeder. Tot voor kort speelde moeder nog een grote rol in het leven van de minderjarige en dat is plotseling gestopt.

Tot slot beoordeelt de rechtbank het verzoek van de vader ten aanzien van het hoofdverblijf. De rechtbank wijst het verzoek van de vader om het hoofdverblijf van de minderjarige bij hem te bepalen toe, zodat de juridische situatie in overeenstemming met de feitelijke situatie wordt gebracht. Het is de rechtbank gebleken dat er niet op korte termijn sprake zal zijn van de situatie waarin de minderjarige weer bij de moeder gaat wonen.

Conclusie

De rechtbank bepaalt dat de minderjarige voortaan haar hoofdverblijf heeft bij de vader, verleent aan de vader vervangende toestemming om minderjarige aan te melden voor therapie en haar die te laten ondergaan en houdt het verzoek ten aanzien van de beëindiging van het gezamenlijk gezag aan met het verzoek aan de de raad om daarover advies te geven.

Instantie: Rechtbank Zeeland-West-Brabant

Datum uitspraak: 18-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBZWB:2025:959

Zaaknummer: C/02/424346 / FA RK 24-3126

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek van de vader tot vaststelling Nederlandschap van de minderjarige niet-ontvankelijk, omdat de moeder niet instemt met de procedure en niet is gebleken dat de vader daarvoor vervangende toestemming heeft van de daartoe bevoegde rechter.

Verzoek

De vader verzoekt het Nederlandschap van de minderjarige vast te stellen.

Beoordeling

De vader is bij beschikking van 9 april 2024 in de gelegenheid gesteld om stukken over te leggen waaruit volgt dat de moeder instemt met het voeren van een procedure tot vaststelling van het Nederlandschap van de minderjarige, dan wel dat hij daarvoor vervangende toestemming heeft van de daartoe bevoegde rechter. Uit een brief van de moeder volgt dat zij niet instemt met de procedure tot de vaststelling van het Nederlandschap van de minderjarige. Volgens de vader heeft hij van de Franse rechter vervangende toestemming gekregen voor het voeren van de procedure. De rechtbank stelt, met verwijzing naar de beschikking van 9 april 2024, dat de uitspraak van de Franse rechter niet ziet op (vervangende) toestemming voor het voeren van onderhavige procedure. De door de Franse rechter verleende toestemming ziet slechts op het aanvragen van Nederlandse identiteitspapieren voor de minderjarige. De vader kan gelet op het voorgaande niet worden ontvangen in zijn verzoek.

Conclusie

De rechtbank verklaart de vader niet-ontvankelijk in zijn verzoek.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 25-02-2025

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2025:2765

Zaaknummer: C/09/632278 / HA RK 22-282

Wetsartikelen: